

مهم: «مذاکره؛ مبارزه»؛ تبیین منطق و اهداف مذاکرات هسته ای جمهوری اسلامی ایران با گروه ۱+۵

براساس بیانات رهبر معظم انقلاب، جمهوری اسلامی علاوه بر هدف کلان حفظ حقوق هسته ای و حق غنی سازی در رأس آن، به دنبال رسیدن به اهداف و دستاوردهایی نیز بوده است که رسیدن به آنها در بستر مذاکرات میسر می شده است. «لغو تحریم های ظالمانه»، «شکست فضا سازی دشمن در سطح افکار عمومی دنیا» و «آشکارتر شدن ماهیت استکباری آمریکا» را می توان از جمله مهم ترین هدف گذاری های جمهوری اسلامی در این عرصه دانست.

همزمان با پایان یافتن مذاکرات هسته ای ایران با مجموعه ی موسوم به ۱+۵ و به صورت مشخص نمایندگان دولت آمریکا، «پایگاه خبری تحلیلی رئیس جمهور ما» با استفاده از ۱۴ سخنرانی حضرت امام خامنه ای از سال های ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۴ به تبیین منطق و اهداف مذاکرات هسته ای جمهوری اسلامی از نگاه مقام معظم رهبری می پردازد.

چند نکته درباره منطق و اهداف مذاکرات هسته ای جمهوری اسلامی		
۱	🔹 معیار ارزیابی «مذاکرات هسته ای» در چارچوب گفتمان استکبارستیزی	اگر چنانچه توانسته باشیم با ایستادگی بر سر اهداف خود بر خواست دشمن غلبه کنیم این مذاکره در چارچوب گفتمان استکبارستیزی پیش رفته و اگر چنانچه دشمن توانسته باشد حرف زور خود را بر ما تحمیل کند مذاکره ی هسته ای در تضاد با اصل استکبارستیزی بوده است.
۲	🔹 اهداف کلان دوطرف در چالش هسته ای	هدف آمریکایی ها: ریشه کنی و از بین بردن صنعت هسته ای ایران و دست برداشتن جمهوری اسلامی از غنی سازی هدف جمهوری اسلامی: به رسمیت شناخته شدن حق غنی سازی هسته ای ملت ایران برای اهداف صلح آمیز در داخل کشور و به دست خود
۳	🔹 نتیجه چالش ۱۲ ساله جمهوری اسلامی با استکبار در موضوع هسته ای	این شش قدرت، امروز ناچار شدند که گردش چند هزار سانتریفیوژ؛ ادامه ی این صنعت در کشور و ادامه ی تحقیقات و توسعه ی این صنعت را تحمل کنند.
۴	🔹 هدف گذاری جمهوری اسلامی برای مذاکرات هسته ای	«لغو تحریم های ظالمانه» «شکست فضا سازی دشمن در سطح افکار عمومی دنیا» «آشکارتر شدن ماهیت استکباری آمریکا»
۵	🔹 منطق دیپلماسی از نگاه رهبر انقلاب	تعامل با دنیا همراه با شناخت طرف مقابل و شگردهای او و با مد نظر داشتن هدف های اساسی و کلان برای ادامه ی مسیر و عبور از موانع
۶	🔹 منطق مجوز رهبری به هیئت مذاکره کننده برای مذاکره هسته ای با آمریکایی ها	حمایت از رسیدن به توافق تأمین کننده ی منافع ملت و کشور
۷	🔹 شروط موفقیت در عرصه دیپلماسی	«ایمان و اعتقاد راسخ به اهداف» «اتکاء به دارایی ها و دستاوردهای قابل توجه داخلی»
۸	🔹 دست برتر جمهوری اسلامی در مذاکرات هسته ای	«ما خودمان توانستیم در شرایط تحریم، سوخت بیست درصد را تولید کنیم، [بعد] این سوخت را تبدیل کنیم به صفحه ی سوخت و از آن استفاده کنیم. طرف مقابل مات شد!... ما با این روحیه وارد مذاکره شدیم.»
۹	🔹 چشم انداز کارزار بین حق و باطل	«ما یقین داریم که در این کارزاری که بین حق و باطل، امروز راه افتاده است - کارزار بین اسلام و طمع ورزی های استکباری سیاست های شیاطین عالم - پیروزی با ماست؛ پیروزی با طرف حق است.»

مذاکرات هسته‌ای ایران با مجموعه‌ی موسوم به ۱+۵ و به‌صورت مشخص نمایندگان دولت آمریکا و متن جمع‌بندی به‌دست آمده از آن تحت عنوان برجام (برنامه‌ی جامع اقدام مشترک) از جمله رویدادهایی است که به صورت پررنگی در فضای سیاسی، اجتماعی و رسانه‌ای ایران و دنیا محل توجه قرار گرفت. علاوه بر نظرات مختلف درباره‌ی متن به‌دست آمده، مسئله‌ای که به شدت در فضای افکار عمومی محل سؤال قرار گرفت اجازه یافتن هیأت مذاکره‌کننده‌ی ایرانی برای مذاکره با نمایندگان دولت آمریکا است. این موضوع از آنجایی در کانون توجهات قرار می‌گیرد که «اصل مذاکره» با آمریکا در دوره‌ها و بُرهه‌های گوناگون از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی رد شده و بر مَضَر بودن این مذاکره از سوی ایشان تأکید شده است.

هرچند مذاکرات موردی مانند مذاکره درباره‌ی موضوع عراق از سوی دولت‌ها و با مجوز رهبر انقلاب در بعضی مقاطع گذشته نیز سابقه داشته است اما سطح و محتوای مذاکرات مرتبط با بحث هسته‌ای آن را به صورت مشخصی متمایز و خاص می‌کند. این موضوع و ابعاد گوناگون آن سؤالات مختلفی را در بین مردم و به خصوص قشر جوان و فعالین فرهنگی و سیاسی به وجود آورده است که این مسئله ضرورتِ مراجعه‌ی جامع و روش‌مند به بیانات رهبر انقلاب را برای بررسی دقیق‌تر مسئله و تبیین ابعاد گوناگون آن را دوجندان می‌کند.

در ادامه براساس بیانات رهبر انقلاب به ۲ سؤال مهم درباره‌ی این موضوع پاسخ می‌دهیم. اول آنکه مذاکره‌ی موردی با آمریکا در موضوع هسته‌ای چگونه با جهت‌گیری کلان انقلاب اسلامی در عرصه‌ی سیاست خارجی یعنی «استکبارستیزی» و «عدم پذیرش نظام سلطه» قابل جمع است؟ و سؤال دوم اینکه دوطرف چه اهدافی را در این چالش چندین ساله دنبال می‌کردند و چرا رهبر انقلاب مجوز مذاکره‌ی موردی با آمریکا را در موضوع هسته‌ای دادند؟

سؤال اول: آیا مذاکره‌ی هسته‌ای با آمریکا با استکبارستیزی قابل جمع است؟

برای فهم دقیق‌تر موضوع ابتدا باید تعریفی اجمالی از استکبار و استکبارستیزی در اختیار داشته باشیم. این دو واژه با پیروزی انقلاب اسلامی وارد ادبیات سیاسی دنیا شد. در «معناشناسی استکبار» زورگویی و دخالت در امور انسان‌ها اهمیت ویژه‌ای دارد:

«استکبار یعنی چه؟ استکبار یک تعبیر قرآنی است؛ در قرآن کلمه‌ی استکبار به کار رفته است؛ آدم مستکبر، دولت مستکبر، گروه مستکبر، یعنی آن کسانی و آن دولتی که قصد دخالت در امور انسانها و ملت‌های دیگر را دارد، در همه‌ی کارهای آنها مداخله میکند برای حفظ منافع خود؛ خود را آزاد میداند، حقّ تحمیل بر ملت‌ها را برای خود قائل است، حقّ دخالت در امور کشورها را برای خود قائل است، پاسخگو هم به هیچ کس نیست؛ این معنای مستکبر است.» [۱] ۱۳۹۲/۸/۱۲

در مقابل چنین موجودیتی استکبارستیزی معنا پیدا می‌کند:

«مبارزه‌ی با استکبار یعنی چه؟ یعنی در درجه‌ی اوّل زیر بار این زورگویی نرفتن؛ معنای استکبارستیزی یک چیز پیچ‌وخم‌دار پیچیده‌ای نیست؛ استکبارستیزی یعنی یک ملّتی زیر بار مداخله‌جویی و تحمیل قدرت استکبارگر یا انسان مستکبر یا دولت مستکبر نرود؛ این معنای استکبارستیزی است.» [۲] ۱۳۹۲/۸/۱۲

بنابراین اولین نکته‌ی مهم در معنای درست استکبارستیزی «زیر بار تحمیل مستکبرین» نرفتن است. در واقع اگر بر اصول و منافع خود ایستادگی به خرج داده و تحمیل استکبار را نپذیریم «استکبارستیزانه» عمل کرده‌ایم. البته علاوه بر این می‌توان سطح بالاتری از موضوع را نیز در نظر داشت که «مقابله با نظام سلطه» در سطح جهانی و ارائه‌ی نظم جدیدی به بشریت است و این همان بُعد جهانی انقلاب اسلامی است:

«چالش اساسی انقلاب عبارت است از اینکه انقلاب یک نظم جدیدی را برای بشریت ارائه کرده... یک مفهوم جهانی، یک حقیقت جهانی، یک حقیقت بشری به وسیله‌ی انقلاب پیام داده شد که هر کسی در دنیا آن را بشنود احساس میکند که به این پیام دل‌بسته است. آن پیام چیست؟ اگر بخواهیم آن پیام را در شکل اجتماعی و انسانی آن در یک جمله بیان بکنیم: مقابله‌ی با نظام سلطه است؛ این پیام انقلاب است. نظام سلطه، نظام تقسیم دنیا به ظالم و به مظلوم است؛ منطق انقلاب که منطق اسلام است، «لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ» است؛ نباید ظلم کنید و نباید بگذارید به شما ظلم بشود.» [۳] ۱۳۹۲/۶/۲۶

تا اینجا روشن شد معیار قابل جمع دانستن مذاکراتی هسته‌ای با گفت‌وگو و جهت‌گیری استکبارستیزی به این نکته برمی‌گردد که آیا در این موضوع نظام زیر بار تحمیل مستکبرین رفته است یا خیر؟

پاسخ صحیح به سؤال طرح‌شده موکول به بررسی کامل‌تر جوانب مسئله و روند طی‌شده براساس این «مبنا و معیار» است. اگر چنانچه توانسته باشیم با ایستادگی بر سر اهداف خود بر خواست دشمن غلبه کنیم این مذاکره در چارچوب گفت‌وگو استکبارستیزی و با حفظ این اصل اعتقادی پیش رفته است و اگر چنانچه دشمن توانسته باشد حرف زور خود را بر ما تحمیل کند مذاکراتی هسته‌ای در تضاد با اصل استکبارستیزی بوده است.

در ادامه با طرح دقیق‌تر اهداف دوطرفه‌ی ماجرا به صورت مشخص، براساس بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی به تبیین ابعاد مختلف چالش دوازده ساله‌ی هسته‌ای جمهوری اسلامی با قدرت‌های مستکبر و به خصوص آمریکا می‌پردازیم.

سؤال دوم: اهداف دوطرف در مذاکرات چه بود و چرا اجازه‌ی مذاکره با آمریکا داده شد؟

تبیین شد که تحلیل مذاکراتی هسته‌ای جمهوری اسلامی با مجموعه‌ی ۱+۵ و به خصوص آمریکا براساس جهت‌گیری و گفت‌وگو «استکبارستیزی» و معیار «زیربار تحمیل نرفتن» مستلزم بررسی ابعاد گوناگون موضوع، اهداف دوطرفه‌ی ماجرا و روند طی‌شده در این مناقشه‌ی طولانی‌مدت است.

برای فهم صحیح از دلیل اجازه‌ی رهبر انقلاب به هیأت مذاکره‌کننده‌ی ایرانی برای مذاکره با دولت آمریکا در موضوع هسته‌ای و رسیدن به پاسخی منطقی در رابطه با نسبت این مذاکرات با «اصل استکبارستیزی نظام اسلامی» در ادامه موضوع را از رهگذر بررسی اهداف دوطرف این مناقشه مورد تحلیل قرار می‌دهیم:

۱. اهداف کلان دوطرف در چالش هسته‌ای:

در تحلیل کلان موضوع می‌توان بنیادی‌ترین هدف و خواست طرف مستکبر در این چالش و مذاکرات مربوط به آن را «ریشه‌کنی صنعت هسته‌ای ایران» دانست:

«هدف اینها [آمریکایی‌ها] ریشه‌کن کردن و از بین بردن صنعت هسته‌ای در کشور است؛ هدف این است، دنبال این هستند؛ قصدشان این است که ماهیت هسته‌ای کشور را از بین ببرند... اینها قصد دارند که نگذارند این حرکت هسته‌ای کشور، صنعت هسته‌ای یک کشور با اهدافی که نظام جمهوری اسلامی دارد تحقق پیدا کند» [۴] ۱۳۹۴/۴/۲

با این نگاه مهم‌ترین هدف آمریکا دست برداشتن جمهوری اسلامی از غنی‌سازی بوده است:

«[در حرفه‌ای آمریکایی‌ها] این معنا کاملاً خودش را نشان می‌دهد: بیائیم بنشینیم تا ایران را قانع کنیم که از غنی‌سازی دست بردارد؛ از انرژی هسته‌ای دست بردارد.» [۵] ۱۳۹۱/۱۱/۲۸

و از سوی دیگر هدف اصلی جمهوری اسلامی حفظ حقوق مشروع خود در زمینه‌ی صنعت و فناوری هسته‌ای و به‌خصوص حفظ حق غنی‌سازی در داخل خاک و انجام آن توسط دانشمندان ایرانی بوده است:

«ایران در مسئله‌ی هسته‌ای، فقط می‌خواهد حق غنی‌سازی او – که حق طبیعی‌اش است – از طرف دنیا شناخته شود؛ مسئولان کشورهایی که مدعی هستند، اعتراف کنند که ملت ایران حق دارد غنی‌سازی هسته‌ای را برای اهداف صلح‌آمیز در کشور خودش و به دست خودش انجام دهد.» [۶] ۱۳۹۲/۱/۱

دانلود کلیپ "نتیجه‌ی ۱۲ سال کشمکش شش دولت بزرگ جهانی با جمهوری اسلامی"

سخنان حضرت امام خامنه‌ای که در این صوت می‌شنوید: آنچه من به ملت ایران می‌خواهم عرض بکنم [این است]: جمهوری اسلامی به توفیق الهی و به حول و قوه‌ی الهی، مقتدر و قوی است، روزبه‌روز هم قوی‌تر شده است. ده سال، دوازده سال است که شش دولت بزرگ جهانی – که از لحاظ ثروت اقتصادی و غیره، جزو کشورهای مقتدر دنیا محسوب میشوند – اینها نشسته‌اند در مقابل ایران، با هدف اینکه ایران را از پیگیری صنعت هسته‌ای خودش باز بدارند؛ این را صریحاً گفته‌اند. هدف واقعی آنها این است که پیچ‌ومهره‌های صنعت هسته‌ای بکلی باز بشود؛ این را سالها پیش هم به مسئولین ما صریحاً بیان کردند، الان هم در همین آرزو هستند. ده سال، دوازده سال کشمکش با جمهوری اسلامی، نتیجه [اش] این شد که این شش قدرت، امروز ناچار شدند که گردش چند هزار سانتریفیوژ را در کشور تحمّل کنند؛ ناچار شدند ادامه‌ی این صنعت را در کشور تحمّل کنند؛ ناچار شدند ادامه‌ی تحقیقات و توسعه‌ی این صنعت را تحمّل کنند. تحقیق و توسعه‌ی صنعت هسته‌ای ادامه خواهد یافت؛

گردش صنعت هسته‌ای ادامه خواهد یافت؛ این چیزی است که آنها سالها تلاش کردند، [ولی] امروز روی کاغذ آوردند و امضا دارند میکنند که حرفی ندارند. این معنایش چیست جز اقتدار مکت ایران؟ این بر اثر ایستادگی مکت، مقاومت مکت، و بر اثر شهادت و ابتکار دانشمندان عزیز ما است. رحمت خدا بر شهرداری‌ها و رضائی‌نژادها و احمدی‌روشن‌ها و علیمحمدی‌ها؛ رحمت خدا بر شهدای هسته‌ای، رحمت خدا بر خانواده‌های اینها، رحمت خدا بر مکتی که پای حرف حق خود و احقاق حق خود می‌ایستد. "خطبه‌های نماز عید فطر ۱۳۹۴/۴/۲۷

حال می‌توان با نگاهی به «روند ماجرا» نسبت به موفقیت هریک از دوطرف در رسیدن به هدف و خواست اصلی خود به ارزیابی و قضاوت پرداخت. رهبر انقلاب پس از پایان مذاکرات در تحلیل کلان مسئله طرف مقابل را در رسیدن به خواست نامشروع و مستکبرانه‌ی خود شکست خورده ارزیابی می‌کند:

«ده سال، دوازده سال است که شش دولت بزرگ جهانی - که از لحاظ ثروت اقتصادی و غیره، جزو کشورهای مقتدر دنیا محسوب میشوند - اینها نشسته‌اند در مقابل ایران، با هدف اینکه ایران را از پیگیری صنعت هسته‌ای خودش بازدارند؛ این را صریحاً گفته‌اند. هدف واقعی آنها این است که پیچ‌ومهره‌های صنعت هسته‌ای بکلی باز بشود؛ این را سالها پیش هم به مسئولین ما صریحاً بیان کردند، الان هم در همین آرزو هستند. ده سال، دوازده سال کشمکش با جمهوری اسلامی، نتیجه [اش] این شد که این شش قدرت، امروز ناچار شدند که گردش چند هزار سانتریفیوژ را در کشور تحمّل کنند؛ ناچار شدند ادامه‌ی این صنعت را در کشور تحمّل کنند؛ ناچار شدند ادامه‌ی تحقیقات و توسعه‌ی این صنعت را تحمّل کنند. تحقیق و توسعه‌ی صنعت هسته‌ای ادامه خواهد یافت؛ گردش صنعت هسته‌ای ادامه خواهد یافت؛ این چیزی است که آنها سالها تلاش کردند، [ولی] امروز روی کاغذ آوردند و امضا دارند میکنند که حرفی ندارند. این معنایش چیست جز اقتدار مکت ایران؟ این بر اثر ایستادگی مکت، مقاومت مکت، و بر اثر شهادت و ابتکار دانشمندان عزیز ما است.» [۷] ۱۳۹۴/۴/۲۷

۲. هدف‌گذاری جمهوری اسلامی برای مذاکرات هسته‌ای:

براساس بیانات رهبر معظم انقلاب، جمهوری اسلامی علاوه بر هدف کلان حفظ حقوق هسته‌ای و حق غنی‌سازی در رأس آن، به دنبال رسیدن به اهداف و دستاوردهایی نیز بوده است که رسیدن به آنها در بستر مذاکرات میسر می‌شده است. «لغو تحریم‌های ظالمانه»، «شکست فضا‌سازی دشمن در سطح افکار عمومی دنیا» و «آشکارتر شدن ماهیت استکباری آمریکا» را می‌توان از جمله مهم‌ترین هدف‌گذاری‌های جمهوری اسلامی در این عرصه دانست.

لغو تحریم‌ها و خارج کردن سلاح تحریم از دست دشمن یکی از اهداف نظام در پیگیری مذاکرات بود:

«ما دنبال از بین بردن و برداشتن تحریم‌ها هستیم؛ هدف ما از این مذاکرات لغو تحریم‌ها است؛ جداً دنبال این هستیم که این تحریم‌ها لغو بشود.» [۸] ۱۳۹۴/۴/۲

علاوه بر اینها در عرصه‌ی افکار عمومی دنیا نیز جمهوری اسلامی به دنبال شکست توطئه‌ی دشمن و گرفتن ابتکار عمل از طرف مقابل بود:

«یکی دیگر از ترفندهای جبهه استکبار در مقابل نظام اسلامی، ایجاد فضای بین‌المللی بر ضد جمهوری اسلامی، با بهانه‌های عامه‌پسند برای افکار عمومی است. موضوع هسته‌ای، یک نمونه از مسائلی است که تلاش کردند، به بهانه آن، بر ضد نظام اسلامی فضا‌سازی و دروغ‌پردازی کنند... هدف آنها این است که با این بهانه، فضای بین‌المللی را بر ضد ایران حفظ کنند و بر همین اساس بود که با طراحی جدید دولت برای مذاکره درخصوص موضوع هسته‌ای موافقت شد تا این جو جهانی شکسته و ابتکار عمل از طرف مقابل گرفته شود و حقیقت نیز برای افکار عمومی دنیا مشخص شود.» [۹] ۱۳۹۳/۱/۲۰

از سوی دیگر، غیرمنطقی و غیرقابل اعتماد بودن آمریکایی‌ها همواره یکی از نکات مورد توجه و تأکید رهبر معظم انقلاب بوده است. ایشان در مسائل گوناگون و از جمله مسئله‌ی هسته‌ای اصرار داشته و دارند که روحیه‌ی استکباری دولتمردان آمریکایی و دشمنی آنها با ایران برای عموم مردم و به خصوص نسل جوان بیش از پیش روشن شود. اتفاقی که طی مراحل مختلف مذاکره و با دبه کردن‌ها و بدعهدی‌های آمریکایی‌ها روی داد:

«یکی از برکات همین مذاکرات اخیر این بود که دشمنی آمریکایی‌ها و مسئولین دولت ایالات متحده‌ی آمریکا با ایران و ایرانی، با اسلام و مسلمین آشکار شد، برای همه مدلل شد، همه این را فهمیدند.» ۱۳۹۲/۱۰/۱۹ [۱۰]

۳. منطق دیپلماسی و تاکتیک نرمش قهرمانانه

از سوی دیگر توجه به نگاه رهبر انقلاب نسبت به مقوله‌ی دیپلماسی برای فهم صحیح این رویکرد ضروری است. رهبر معظم انقلاب به «دیپلماسی» در معنای درست خود که به نتایج عادلانه و منصفانه منجر شود معتقد بوده و این موضوع را از سالیان پیش به صراحت اعلام کرده‌اند. در این نگاه به خدمت گرفتن دیپلماسی در جهت «اهداف کلان» و برای از بین بردن موانع و حربه‌های دشمن بدون عدول از اصول و منافع ملی امری مثبت است:

«ما از اول هم اهل تعامل با دنیا بودیم؛ منتها در تعامل، طرف مقابل را باید شناخت؛ شگردهای او را باید دانست؛ هدفهای اساسی و کلان را باید در مد نظر داشت. ممکن است دشمنی سر راه شما را بگیرد، بگوید از اینجا نباید جلو بروید. سازش با او به این صورت نیست که شما قبول کنید، برگردید؛ هنر این است که شما کاری کنید که راهتان را ادامه دهید، او هم مانع کار شما نشود؛ والا اگر چنانچه توافق و تفاهم به این معنا بود که او بگوید شما باید از این راه برگردید، شما هم بگوئید خیلی خوب، این که خسارت است.» ۱۳۹۲/۴/۳۰ [۱۱]

از همین منظر منطقی مجوز رهبر انقلاب به هیأت مذاکره‌کننده برای مذاکره پیرامون موضوع هسته‌ای با آمریکایی‌ها در چارچوب اهداف کلان و برای تأمین منافع ملت روشن می‌گردد:

«با وجود اینکه من خوش‌بین نبودم به مذاکره‌ی با آمریکا، با این مذاکرات موردی، مخالفت نکردم، موافقت کردم؛ از مذاکره‌کنندگان هم با همه‌ی وجود حمایت کردم... اگر کسی بگوید که ما مثلاً با توافق یا با رسیدن به یک نقطه مخالفتیم، نه، خلاف حق و خلاف واقع گفته است. اگر یک توافقی انجام بگیرد که این توافق توافقی باشد که منافع ملت را، منافع کشور را تأمین بکند، بنده کاملاً با آن موافقت خواهم کرد.» ۱۳۹۴/۱/۲۰ [۱۲]

این مسئله با اطلاع از «تاریخچه‌ی مذاکره با آمریکایی‌ها در موضوع هسته‌ای» و توجه به این نکته که اولاً درخواست مذاکره از طرف دشمن مطرح شده و ثانیاً با به رسمیت شناخته شدن حق و قدرت ایران اسلامی همراه شده دقیق‌تر فهم می‌شود:

«این مذاکراتی که در واقع فراتر از مذاکرات ما با پنج به علاوه‌ی یک است؛ مذاکره‌ی با آمریکایی‌ها است. متقاضی این مذاکرات آمریکایی‌ها بودند. مربوط به زمان دولت دهم هم هست. قبل از آمدن این دولت این مذاکرات شروع شد. آنها درخواست کردند، واسطه‌ای قرار دادند و یکی از محترمین منطقه، آمد اینجا با من ملاقات کرد، گفت که رئیس‌جمهور آمریکا با او تماس گرفته و از او خواهش کرده و گفته است که ما می‌خواهیم مسئله‌ی هسته‌ای را با ایران حل و فصل کنیم و تحریمها را هم می‌خواهیم برداریم. دو نقطه‌ی اساسی در حرف او وجود داشت: یکی اینکه گفت ما ایران را به‌عنوان یک قدرت هسته‌ای خواهیم شناخت؛ دوم اینکه گفت ما تحریمها را در ظرف شش ماه بتدریج برمی‌داریم. بیایید بنشینید مذاکره کنید، این کار انجام بگیرد.» ۱۳۹۴/۴/۲ [۱۳]

در چنین چارچوبی تاکتیک اسلامی «نرمش قهرمانانه» مطرح می‌شود:

«نرمش قهرمانانه به معنای مانور هنرمندانه برای دست یافتن به مقصود است.» ۱۳۹۲/۸/۲۹ [۱۴]

و رهبر معظم انقلاب سازش کار دانستن هیأت مذاکره‌کننده را نهی می‌کنند:

«هیچ‌کس نباید این مجموعه‌ی مذاکره‌کنندگان ما را با مجموعه‌ی شامل آمریکا - همان شش دولت، به اصطلاح پنج بعلاوه‌ی یک - سازش کار بدانند؛ این غلط است؛ اینها مأموران دولت جمهوری اسلامی ایران هستند، اینها بچه‌های خودمان هستند، بچه‌های انقلابند؛ یک مأموریتی را دارند انجام می‌دهند.» ۱۳۹۲/۸/۱۲ [۱۵]

نکته‌ی مهم دیگر اینکه از نگاه رهبر انقلاب عرصه‌ی دیپلماسی «عرصه‌ی جنگ» است. پیروزی در این عرصه به سادگی به دست نمی‌آید و دو شرط مهم برای موفقیت در این حوزه وجود دارد. شرط اول «ایمان و اعتقاد راسخ به اهداف» است:

«عرصه‌ی دیپلماسی مانند میدان جنگ است. واقعیت این است که میدان دیپلماسی عرصه‌ی پنجه انداختن است و اگر کسی بدون اعتقاد راسخ به هدف، به این کار اقدام کند یا در همان موقعیت و یا در نهایت شکست خواهد خورد.» ۱۳۹۳/۵/۲۲ [۱۶]

علاوه بر این باید در صحنه‌ی دیپلماسی به «دارایی‌ها و دستاوردهای قابل توجه داخلی» متکی بود تا به پیروزی رسید:

«در هم‌آوردی‌های جهانی، منطقِ هم‌آوردیِ جهانی ایجاب میکند که ما دو میدان را مورد نظر داشته باشیم. یک میدان میدان واقعیت و عمل است؛ که این میدان میدان اصلی است. در میدان واقعیت و در میدان عمل، مسئولی که دنبال فعالیت است، دارایی‌هایی را در میدان عمل ایجاد میکند، تولید میکند؛ این یک میدان. یک میدان میدان دیپلماسی و سیاست است که دارایی‌ها را در این میدان دیپلماسی و سیاست و مذاکره، تبدیل میکند به امتیاز برای کشور، تبدیل میکند به منفعت ملی. اگر در آن میدان اول دست انسان خالی باشد، در میدان دوم کاری از انسان ساخته نیست؛ باید در میدان اول - یعنی میدان عمل، میدان واقعیت، روی زمین - دستاورد داشته باشد، دارایی داشته باشد.» [۱۷] ۱۳۹۴/۴/۲

بنابراین طبق منطقِ دیپلماسی بده‌بستان با طرف مقابل در این فرآیند مذاکراتی با حفظ اصول و برای رسیدن به اهداف پذیرفته شده است:

«ما از اول، منطقی وارد شدیم، منطقی حرف زدیم، زیاده‌خواهی نکردیم؛ ما گفتیم طرف، یک تحریم ظالمانه‌ای را تحمیل کرده است، ما می‌خواهیم این تحریم برداشته بشود؛ خیلی خب، این یک بده‌بستان است، حرفی نداریم که در این زمینه یک چیزی بدهیم، یک چیزی بستانیم تا تحریم‌ها برداشته بشود؛ اما صنعت هسته‌ای متوقف نباید بشود، لطمه نباید بخورد؛ این حرف اول است؛ از اول این حرف را زدیم و دنبال کردیم.» [۱۸] ۱۳۹۴/۴/۲

۴. ایستادگی جواب داد

چنانکه اشاره شد «سازش» با دشمن مستکبر در گفت‌وگو استکبارستیزی در صورتی اتفاق افتاده است که جبهه‌ی حق از اصول و اهداف اصلی خود عقب‌نشینی کرده و تحمیل و زورگویی طرف مقابل را بپذیرد. در این مذاکرات جمهوری اسلامی با دستاوردها و دارایی‌های ناشی از «ایستادگی و مقاومت» و «مجاهدت‌های فرزندان غیور ملت» و در حالی که دشمن زیاده‌خواه از توانمندی‌هایش «مات» شده بود وارد صحنه‌ی مذاکرات شد. این «دست برتر جمهوری اسلامی» و «استیصال دشمن» شروط پیروزی در این عرصه را تضمین کرد:

«ما آن روزی که وارد این مذاکرات شدیم، دستاورد قابل قبول و مهمی داشتیم؛ احساس کردیم با دست قوی داریم وارد میشویم. دستاورد آن روز ما از جمله این بود که ما توانسته بودیم درحالی که همه‌ی قدرتهای هسته‌ای دنیا امتناع کردند که به ما سوخت بیست درصد را برای مرکز [تحقیقاتی] تهران بدهند ما خودمان توانستیم در شرایط تحریم، سوخت بیست درصد را تولید کنیم، [بعد] این سوخت بیست درصد را تبدیل کنیم به صفحه‌ی سوخت و از آن استفاده کنیم. طرف مقابل مات شد!... ما با این روحیه وارد مذاکره شدیم. راهبرد ایستادگی و تاب‌آوری در مقابل فشارها جواب داد. آمریکایی‌ها اذعان کردند که تحریم اثری ندارد... ما هم با این منطق، توکل کردیم و وارد مذاکره شدیم.» [۱۹] ۱۳۹۴/۴/۲

مقایسه‌ی این فضا با فضای سال ۸۲ تفاوت قدرت نظام اسلامی و برتری آن بر مستکبرین در میز مذاکره را شفاف‌تر می‌کند:

«امروز وضعیت جمهوری اسلامی با سال ۸۲، زمین تا آسمان فرق کرده؛ آن روز ما چانه می‌زدیم سر دو، سه سانتیفریوژ، [در حالی که] امروز چندین هزار سانتیفریوژ مشغول کارند. جوانهای ما، دانشمندان ما، محققین ما، مسئولین ما همت کردند، کارها را پیش بردند.» [۲۰] ۱۳۹۲/۸/۱۲

- به سوی پیروزی نهایی

در جمع‌بندی موضوع می‌توان گفت این مذاکرات موردی ذیل جهت‌گیری استکبارستیزانه و با توجه به دستاوردهای ایستادگی هسته‌ای و برای رسیدن به اهداف مدنظر نظام و «رفع شرّ شیطان» بوده است:

«ما قبلاً هم اعلان کردیم، قبل از این حرف‌ها هم ما گفتیم [که] نظام جمهوری اسلامی درباره‌ی موضوعات خاصی که مصلحت بداند، با این شیطان برای رفع شرّ او و برای حلّ مشکل، مذاکره میکند.» [۲۱] ۱۳۹۲/۱۰/۱۹

استکبارستیزی به تصریح رهبر معظم انقلاب اصل قطعی نظام اسلامی بوده است [۲۲] ۱۳۹۴/۴/۲۰ و بعد از مذاکرات هسته‌ای سیاست‌های کشور در مقابل دولت مستکبر آمریکا تغییری نخواهد کرد. [۲۳] ۱۳۹۴/۴/۲۷ نشانه‌های قدرت روزافزون ایران اسلامی و افول قدرت مادی و نامشروع مستکبران در این مناقشه‌ی چندساله به وضوح دیده شد و این نویدبخش «پیروزی نهایی جریان حق» در افق پیش‌روست:

«ما یقین داریم که در این کارزاری که بین حق و باطل، امروز راه افتاده است - کارزار بین اسلام و معارف اسلامی و بیداری اسلامی از یک سو، و طمع‌ورزیهای استکباری سیاستهای شیاطین عالم و در رأس آنها شیطان بزرگ یعنی دولت امریکا از یک طرف دیگر - پیروزی با ماست؛ پیروزی با طرف حق است. در این، هیچ تردیدی وجود ندارد... جمهوری اسلامی در همه‌ی ابعاد پیشرفتهای محیرالعقولی کرده است؛ از جهت علمی، از جهت فناوری، از جهت سیاسی، از جهت مدیریتی، کارآمدی بیشتری پیدا کرده است؛ قوت بیشتری پیدا کرده است... از آن طرف هم امریکای امروز از امریکای بیست سال قبل بمراتب ضعیف‌تر است. امریکای امروز ابهت آن امریکا را ندارد، قدرت آن امریکا را هم ندارد. شکستهای را هم تحمل کرده که روزه‌روز ضعف او را بیشتر کرده است.» ۱۳۸۶/۵/۲۸ [۲۴]

پانوش:

- [۱] بیانات در دیدار دانش‌آموزان و دانشجویان ۱۳۹۲/۸/۱۲
- [۲] بیانات در دیدار دانش‌آموزان و دانشجویان ۱۳۹۲/۸/۱۲
- [۳] بیانات در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ۱۳۹۲/۶/۲۶
- [۴] بیانات در دیدار مسئولان نظام ۱۳۹۴/۴/۲
- [۵] بیانات در دیدار مردم آذربایجان ۱۳۹۱/۱۱/۲۸
- [۶] بیانات در حرم مطهر رضوی ۱۳۹۲/۱/۱
- [۷] خطبه‌های نماز عید فطر ۱۳۹۴/۴/۲۷
- [۸] بیانات در دیدار مسئولان نظام ۱۳۹۴/۴/۲
- [۹] دیدار مدیران، متخصصان و کارشناسان سازمان انرژی اتمی با رهبر انقلاب ۱۳۹۳/۱/۲۰
- [۱۰] بیانات در دیدار مردم قم ۱۳۹۲/۱۰/۱۹
- [۱۱] بیانات در دیدار مسئولان نظام ۱۳۹۲/۴/۳۰
- [۱۲] بیانات در دیدار مداحان اهل بیت علیهم‌السلام ۱۳۹۴/۱/۲۰
- [۱۳] بیانات در دیدار مسئولان نظام ۱۳۹۴/۴/۱۳۹۴۲
- [۱۴] بیانات در دیدار پنجاه هزار فرمانده بسیج سراسر کشور ۱۳۹۲/۸/۲۹
- [۱۵] بیانات در دیدار دانش‌آموزان و دانشجویان ۱۳۹۲/۸/۱۲
- [۱۶] دیدار مسئولان وزارت خارجه و سفرا و رؤسای نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور با رهبر انقلاب ۱۳۹۳/۵/۲۲
- [۱۷] بیانات در دیدار مسئولان نظام ۱۳۹۴/۴/۲
- [۱۸] بیانات در دیدار مسئولان نظام ۱۳۹۴/۴/۲
- [۱۹] بیانات در دیدار مسئولان نظام ۱۳۹۴/۴/۲
- [۲۰] بیانات در دیدار دانش‌آموزان و دانشجویان ۱۳۹۲/۸/۱۲
- [۲۱] بیانات در دیدار مردم قم ۱۳۹۲/۱۰/۱۹
- [۲۲] بیانات در دیدار جمعی از دانشجویان ۱۳۹۴/۴/۲۰
- [۲۳] خطبه‌های نماز عید فطر ۱۳۹۴/۴/۲۷
- [۲۴] بیانات در دیدار میهمانان شرکت کننده در چهارمین مجمع جهانی اهل بیت علیهم‌السلام ۱۳۸۶/۵/۲۸

منبع: «پایگاه خبری تحلیلی رئیس‌جمهور ما»

لینک منبع: <http://miniurl.ir/4Znry>

"Our President, analytical news site"